

SCIENCE SLAM TÜRKİYE

Science Slammerlar ve
Science Slammer Olmak
İsteyenler İçin İpuçları

Science Slammerlar ve Science Slammer Olmak İsteyenler İçin İpuçları

Sunumum Ne Hakkında Olmalı?

Sunumunuz öncelikle sizin hakkınızda olmalı. Siz sayılar, veriler, gerçekler ve tüm bu bilgi selinden daha önemlisiniz. **Kendinize şu soruları sormanız faydalı olabilir:**

- ◆ Bu araştırma konusunu **nasıl** seçtiniz?
- ◆ Konunun **biyografinizle** bir ilgisi var mı?
- ◆ İlginizi çeken **önemli deneyimler** oldu mu?
- ◆ Günlük araştırma çalışmalarınızda **en çok neyi seviyorsunuz?**

Seyircinin Sunumdan Ne Kazanmasını İsterim?

Tüm araştırma projenizi sunmak için **on dakika çok kısa bir süre**. Bu nedenle, sizin için **özellikle önemli olan** veya dinleyiciler için en ilginç olabilecek konuları düşünün.

Konumu En İyi Şekilde Nasıl Aktarabilirim?

Hangi seviyeden başlamalıyım? Araştırma konumuz hakkında konuşurken hepimiz teknik terimlerde çabucak kayboluruz. Araştırma projeniz hakkında, **bilimle ilgilenmeyen yakın çevrenizle** konuşmayı deneyin. Böylelikle, bu kişilerden hangi seviyede bilgi bekleyebileceğinizi ve **Science Slam izleyicileriyle hangi seviyede** başlamanız gerektiğini hızlıca öğrenebilirsiniz!

Karşılaştırmalar veya metaforlar, karmaşık gerçekleri açıklamaya yardımcı olabilir. Günlük hayattan ya da kişileştirmelerle basit örnekler kullanabilirsiniz; **örneğin ünlülerden veya masal karakterlerinden yararlanabilirsiniz**. Bir filtre balonunda yaşadığınızı unutmayın: Arkadaş çevreniz **her Star Wars filmi biliyor olsa bile, izleyicilerin hepsinin Death Star'ın ne olduğunu bildiğini varsayamazsınız**.

Seyircilerin günlük yaşamlarından durumlar da anlatabilirsiniz: Örneğin, **'Mutfakta olduğunuzu ve telefonun çaldığını hayal edin. Açtığınızda...' gibi**. Mecazi bir dil kullanmaya özen gösterin!

Science Slammerlar ve Science Slammer Olmak İsteyenler İçin İpuçları

Seyirciyi Nasıl Dahil Edebilirim?

Örneğin, 'Hanginiz iklim değişikliğini durdurabileceğimizi düşünüyor?' şeklinde bir giriş sorusu sorabilirsiniz. Sunumun ilerleyen bölümlerine **anketler veya küçük testler** de ekleyebilirsiniz. Ancak sunumunuza devam edebilmek için dinleyicilerden belirli bir **yanıt ya da tepki gelmesini beklemek zorunda olmadığınızı** unutmayın.

En kötü senaryoyu düşünün: Dinleyiciler sekizinci sınıf öğrencileri gibi davranır, kollarını kavuşturup yüzleri asık bir şekilde karşınızda otururlar. Bu durumda bile cesurca devam etmeniz gerekir. **Ayrıca, bu tür soruların çok fazla zamanınızı almadığından da emin olun.**

Sanhede Kendimi Nasıl Sunarım?

Samimi olun! Bu kulağa çok kolay geliyor ama aslında hiç de öyle değil. En iyisi, konuyla kendi kişisel bağınıza odaklanmak. 'Benim özellikle hoşuma giden şey...', 'Merak ettiğim şey...' ya da 'İlk başta bana hiç mantıklı gelmeyen şey...' gibi ifadeler kullanabilirsiniz. Bu hem sizi daha sempatik gösterir hem de dinleyicilerin dikkatini canlı tutar.

Hedefiniz, dinleyicilerle göz hizasında bir bağ kurmak olmalı. Çünkü onlarla ortak bir noktanız olduğunu gösterdiğiniz anda, sizi keyifle dinlerler. Unutmayın: **Science Slam sahnesi kibir ya da övünme yeri değildir.**

Sunumumda Nelere Dikkat Etmeliyim?

Normal bir hızda konuşmaya ve günlük dili kullanmaya özen gösterin. Karmaşık bir konuyu birkaç teknik terime boğmak yerine, basit kelimelerle anlatmak her zaman daha etkilidir. Aksi halde, kullandığınız **zor kelimeler yüzünden** dinleyicilerin dikkatini kolayca kaybedebilirsiniz.

Konudan kopmamak için sunumunuzu mutlaka **birkaç kez prova edin.** **Görsellerin, anlatımın ve slaytların uyumu** ne kadar iyi olursa, yapmak istediğiniz şaka ya da sürpriz o kadar etkileyici olur. Bu yüzden sunumunuzu içinize sinene kadar tekrar etmeniz en iyisi.

Science Slammerlar ve Science Slammer Olmak İsteyenler İçin İpuçları

Özellikle hassas açıklamalar ya da mutlaka doğru söylemeniz gereken espriler varsa, **cümleleri önceden net bir şekilde hazırlamak** çok işe yarar.

Sunum metninizi iyice öğrendiğinizde ve hangi slaytın ne zaman geleceğini tam olarak bildiğinizde sahneye çok daha rahat çıkarsınız. Böylelikle konferans sırasında **spontane davranmak, teknik aksaklıkları yönetmek** veya araya giren yorumlara **sakin bir şekilde** tepki vermek de çok daha kolay olur.

Sahnedeyken Nelere Dikkat Etmeliyim?

Sahne de tüm gözler sizin üzerinizde olacağı için, **rahat hareket edebilmeniz** ve seyircilerin sizi **net bir şekilde görebilmesi** çok önemli. Sahnedeki spot ışıkları genelde parlak olur ve biraz göz alabilir. Yine de, kendinizi en rahat hissettiğiniz yerde değil, **seyircinin sizi en iyi görebileceği noktada durmaya çalışın**.

Teknik ekipmanı önceden mutlaka kendiniz kontrol edin. Mikrofona birkaç cümle söyleyerek sesinizi test edin, sunum görevlisiyle tanışın ve slaytları mutlaka kendiniz tıklayarak ilerletin. Çünkü GIF'lerin çalışıp çalışmadığını, yazı tiplerinin doğru görünüp görünmediğini gerçekten en iyi siz fark edersiniz!

İyi Bir Sunum Nasıl Hazırlanır?

Sunumunuzla dinleyicilerin ilgisini çekmek için birkaç ipucu:

- ◆Sunumunuzu desteklemek için **PowerPoint** veya kullandığınız başka bir sunum yazılımından yararlanın.
- ◆Slaytların yalnızca anlatımınızı desteklemek, bir espri yapmak ya da sürpriz bir unsur eklemek için kullanıldığını unutmayın. **Bu nedenle**, slaytlarınızda mümkün olduğunca **az metin** bulunmasına özen gösterin.
- ◆Slaytları olabildiğince **sade tutun**. Dinleyiciler, slaytları hiçbir ek açıklamaya ihtiyaç duymadan sezgisel şekilde anlayabilmelidir. **Vurgulamak istediğiniz bölümler için** slaytlarınızı çoğaltabilir ve oklar ya da daireler ekleyebilirsiniz. **Dakikada kaç slayt kullanmanız gerektiğine dair duyduğunuz kuralları bir kenara bırakın**

Science Slammerlar ve Science Slammer Olmak İsteyenler İçin İpuçları

çünkü **basit slaytlar farklı çalışır!** İhtiyacınız olduğu kadar slayt kullanabilirsiniz. Hatta, **Science Slam tarihinde bir konuşmacı on dakikada tam 180 slayt kullanarak rekora imza attı!**

◆İnternet şakaları veya emojiler, duyguları aktarmanıza ve belirli noktaları vurgulamanıza yardımcı olabilir. **Üstelik kedi resimleri her zaman işe yarar.**

◆**Peki size en çok ne uyuyor?** Mükemmeliyetçi misiniz ve kusursuz yapay zekâ görselleri oluşturmak için zaman harcamayı mı seviyorsunuz? Yoksa kusurlu olanın cazibesine mi inanıyorsunuz ve kendi karalamalarınızın en otantik görüntüyü sunduğunu mu düşünüyorsunuz? **Ayrıca, izleyicilere laboratuvarınızın ya da saha çalışmalarınızın ne kadar ilginç olduğunu göstermek için iş başındayken kısa bir video çekmeyi de düşünebilirsiniz.**

Sunumum İçin Hangi Görselleri Kullanabilirim? Telif Hakları Konusunda Ne Yapmalıyım?

Kullanabileceğiniz **en kolay ve en güvenli yol**, fotoğrafları ve görselleri kendiniz üretmektir. Araştırmanızda nadir bulunan bir cihaz mı kullanıyorsunuz? **Hemen bir fotoğrafını çekin.** Alışılmadık bir ortamda saha araştırması mı yapıyorsunuz? Bu görüntüleri mutlaka izleyicilerle paylaşın! Kendi çizimleriniz de çoğu zaman büyük beğeni toplar. Ancak farklı görseller kullanmayı ya da yeni görseller oluşturmayı tercih ediyorsanız, **sizin için birkaç öneri hazırladık:**

Görsel Arama

Sunumunuzda size ait olmayan görseller veya videolar kullanacaksanız, bunların **telif hakkı durumunu** mutlaka kontrol etmelisiniz. Görselin kullanıma açık olup olmadığını, kullanımına izin veriliyorsa kaynağı nasıl belirtmeniz gerektiğini netleştirin. Telif hakkı olmayan görseller bulabileceğiniz çeşitli web siteleri vardır. Ancak **“telif hakkı olmayan”** ifadesinin her zaman **“ücretsiz”** anlamına gelmediğini unutmayın. Telif hakkı bulunmayan görseller aramak için kullanabileceğiniz bazı kaynaklar şunlardır:

Science Slammerlar ve Science Slammer Olmak İsteyenler İçin İpuçları

Unsplash, Pixabay ve Pexels, kişisel ve ticari projelerde ücretsiz kullanılabilen, atıf zorunluluğu olmayan (royalty-free) fotoğraf ve video içerikleri sunar. Sunum, web ve sosyal medya çalışmaları için yaygın olarak tercih edilir.

Freepik, fotoğraf, vektör ve illüstrasyonlar sunar. Ücretsiz içeriklerde atıf gerekebilir; Pro sürümde çoğu içerik atıfsız kullanılabilir. Lisans bilgileri kullanım öncesinde kontrol edilmelidir.

Canva, yapay zeka destekli çevrimiçi bir tasarım ve sunum aracıdır. Ücretsiz sürüm temel ihtiyaçları karşılar; gelişmiş görseller ve araçlar için Pro sürüm kullanılır.

BioRender, biyoloji ve yaşam bilimlerine yönelik bilimsel illüstrasyonlar üretmek için kullanılır. Ücretsiz sürüm eğitim amaçlıdır; yayın ve ticari kullanımda lisans türüne dikkat edilmelidir.

Microsoft PowerPoint, yerleşik stok görseller ve ikonlar sunar ve bu içerikler program içinde lisanslı olarak kullanılabilir.

Yapay Zeka ile Görüntü Oluşturma

Alternatif olarak, **yapay zeka (AI)** kullanarak görüntü üreten veya düzenleyen çeşitli çevrimiçi platformlar da bulunmaktadır:

Runway, görsel üretim, video düzenleme ve yaratıcı projeler için yapay zeka tabanlı araçlar sunar. Farklı modellerle görüntü oluşturma ve dönüştürme imkanı sağlar.

ChatGPT, metinden görsel üretim için DALL-E 3 modelini entegre şekilde sunar. Gelişmiş görsel üretim özellikleri ise genellikle ücretli planlar kapsamında kullanılmaktadır.

Midjourney, doğal dil girdileriyle yüksek kaliteli görseller üreten bir yapay zeka aracıdır ve özellikle sanatsal üretimlerde tercih edilir.

Google Gemini, Google'ın yapay zeka asistanıdır. Görüntü üretimi özellikleri zaman içinde kademeli olarak güncellenmektedir. Bazı platformlar ücretli özellikler sunabilir; kullanım öncesinde lisans ve ticari kullanım koşullarının kontrol edilmesi önerilir.